

Suositus 12/2024
Ehdotus A 1966/UVU
Käsittelijä Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Mietintö vastauksesta suositukseen 12/2024, joka koskee yhteispohjoismaisten rakennusteknisten määräysten laatimista ja vaatimusta vähentää kuluja ja edistää kilpailun lisäämistä (A 1966/UVU)

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo suosituksen 12/2024 yhteispohjoismaisten rakennusteknisten määräysten laatimisesta ja vaatimuksesta vähentää kuluja ja edistää kilpailun lisäämistä neuvoston osalta loppuun käsitellyksi.

Taustaa

Suositus kuuluu seuraavasti:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että laaditaan yhteispohjoismaiset rakennustekniset määräykset ja asetetaan vaatimus kulujen vähentämisestä ja kilpailun lisäämisen edistämisestä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston vastaus

Pohjoismaiden neuvoston suositus koskee erilaisia rakennusmääräyksiä ja kansallisia eroja rakennuksille asetetuissa vaatimuksissa, jotka vaikeuttavat yhdessä maassa toimivien yritysten toimintaa rajojen yli. Nämä erot maiden välillä hankaloittavat pienyritysten ja pientalotoimittajien toimintaa ja tuotannon sopeuttamista erilaisiin vaatimuksiin ja standardeihin. Tämä heikentää kilpailua ja vaikeuttaa yhteispohjoismaisen kotimarkkinan kehittämistä. Maiden erilaiset rakennusmääräykset aiheuttavat monenlaisia ongelmia esimerkiksi LVI-alalla, sähköasennuksissa, esteettömyydessä, palo- ja melusuojauksessa sekä näiden luokittelussa ja sertifiointissa.

Mietinnössä korostetaan, että osa ongelmista on ratkaistavissa eurooppalaisella tasolla, mutta Pohjoismailla olisi suurta potentiaalia toimia edelläkävijänä ja luoda yhteisiä määräyksiä. Tämä koskee etenkin uusien rakennusmääräysten laatimista.

Laajempi yhteistyö sekä uusien rakennusmääräysten ja kehitystyön harmonisointi, kuten rakennusten ilmastoselvitykset, rakentamisen kiertotalouden arviointi ja

digitalisaatio rakennusmääräysten yhtenäistämisen välineenä, voivat osaltaan lisätä kilpailua ja vähentää sen myötä rakennuskuluja.

Pohjoismaiden neuvoston valiokunta on korostanut, että rakennusmääräysten ja sääntöjen harmonisointia tapahtuu jo useilla alueilla. Olisi kuitenkin toivottavaa, että Pohjoismaiden ministerineuvosto tarkastelisi mahdollisuuksia kehittää harmonisointia ja siten tukea kilpailukykyistä ja kestävää Pohjolaa, jossa työntekijöillä on tietoa ja osaamista työskennellä rajojen yli kaikkialla Pohjolassa. Laajempi harmonisointi loisi suuremmat markkinat kaikille pohjoismaisille yrittäjille ja auttaisi pitkällä aikavälillä alentamaan hintatasoa kuluttajien hyödyksi.

Tämän perusteella Pohjoismaiden neuvosto on suosittanut Pohjoismaiden ministerineuvostolle, että laaditaan yhteispohjoismaiset rakennustekniset määräykset ja vaatimukset tarkoituksena vähentää kustannuksia ja edistää kilpailua.

Pohjoismaiden ministerineuvosto kiittää Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokuntaa jäsenehdotuksesta, joka koskee yhteispohjoismaisia rakennusmääräyksiä.

Pohjoismaiden ministerineuvosto on jo pitemmän aikaa pyrkinyt edistämään pohjoismaista yhteistyötä rakennus- ja asuntosektorilla. Pohjoismaista Sustainable Construction -ohjelmaa toteutettiin vuosina 2021-2024 ja se tuotti useita tärkeitä tuloksia, lue lisää loppuraportista: <https://www.norden.org/en/publication/toolbox-future-proof-construction> Ohjelmassa on neljä painopistealuetta – ilmasto, kiertotalous, digitalisaatio ja EU-yhteistyö.

Pohjoismaiden elinkeinoministerit (MR-N) hyväksyivät lokakuussa 2024 elinkeinosektorin uuden yhteistyöohjelman vuosiksi 2025–2030, johon sisältyy myös rakennus- ja asuntosektori. Elinkeino-sektorin toimintasuunnitelma 2025–2027 konkretisoi yhteistyöohjelman toteutusta ja nostaa esiin myös rakennus- ja asuntosektorin omana panostusalueena, jota kaudella priorisoidaan. Yhteisten sääntöjen kehittämiseen johtava työ edellyttää erityisosaamista ja tiivistä yhteistyötä. Ohjelmakaudelle 2025–2030 ei ole vielä osoitettu rahoitusta. Aloitteen toteutus edellyttää rahoituksen saamista.

Panostusalue tukee yhteispohjoismaisen kilpailukykyisen ja kestäväen rakennus- ja asuntosektorin kehittämistä nykyisen rakennusalaalla jo tehtävän pohjoismaisen yhteistyön pohjalta.

Tiivistäen Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo, että Pohjolan rakennus- ja asuntosektorin tehostamista ja sektorin kilpailukykyyn parantamista edistäviä toimia on jo käynnistetty ja että kysymys mahdollisten yhteispohjoismaisten rakennusteknisten määräysten ja vaatimusten laatimisesta olisi paras käsitellä niissä puitteissa.

Edellä kuvattujen, vireillä olevien pohjoismaisten toimien nojalla Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo suosituksen osittain toteutetuksi.

Valiokunnan näkemykset

Pohjoismaiden ministerineuvoston vastauksesta käy ilmi, että jo pitemmän aikaa on tehty työtä pohjoismaisen yhteistyön edistämiseksi rakennus- ja asuntosektorilla, mistä on myös saatu tuloksia. Vastauksessa viitataan edelleen pohjoismaisen ohjelman loppuraporttiin: [Toolbox for Future-Proof Construction: Results from the Nordic Sustainable Construction Programme 2021–2024](#).

Pohjoismaiden elinkeinoministerit (MR-N) hyväksyivät lokakuussa 2024 elinkeinosektorin uuden yhteistyöohjelman vuosiksi 2025–2030, johon sisältyy myös rakennus- ja asuntosektori. Elinkeinosektorin toimintasuunnitelma 2025–2027 konkretisoi yhteistyöohjelman toteutusta ja nostaa esiin myös rakennus- ja asuntosektorin omana panostusalueena, jota kaudella priorisoidaan.

Tiivistäen Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo, että Pohjolan rakennus- ja asuntosektorin tehostamista ja sektorin kilpailukyvyn parantamista edistäviä toimia on jo käynnistetty ja että kysymys mahdollisten yhteispohjoismaisten rakennusteknisten määräysten ja vaatimusten laatimisesta olisi paras käsitellä niissä puitteissa.

Valiokunta pitää myönteisenä sitä, että on tehty päätös uudesta ohjelmasta kaudelle 2025–2030, mutta samalla on huolestuttavaa, että ohjelmakaudelle ei ole vielä myönnetty rahoitusta. Aloitteen toteutus edellyttää rahoituksen saamista.

Valiokunta antaa sihteeristölle tehtäväksi seurata asian edistymistä ja tiedottaa valiokunnalle, miten uuden ohjelman 2025–2030 rahoituksen kanssa käy.

Yllä olevan perusteella valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee ilmoituksen tiedoksi ja katsoo suosituksen neuvoston osalta loppuun käsitellyksi.

Kööpenhaminassa 25. helmikuuta 2025

Gunilla Carlsson (S)

Jani Kokko (sd.)

Per-Arne Håkansson (S)

Ann-Sofie Alm (M)

Liv Kari Eskeland (H)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Johan Dahl (Sb)

Sandra Listherby (Lib)

Ann-Christine Frohm (SD)

Erling Eidesgaard (T)

